

**Čís. 13269.**

**Zástupcem strany ve smyslu § 530 čís. 3 c. ř. s. jest rozuměti jen zástupce ve sporu, buď zákonného zástupce strany, nebo zástupce zmocněného, nikoliv však zástupce při právním jednání.**

(Rozh. ze dne 9. února 1934, Rv I 1399/32.)

Žalobu o obnovu řízení opíral žalobce mimo jiné o důvod podle § 530 čís. 3 c. ř. s., tvrdě, že se Š. dopustil podvodného jednání. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Dovolatel vytýká pod dovolacím důvodem nesprávného právního posouzení (čís. 4 § 503 c. ř. s.) jako nesprávný právní názor odvolacího soudu, že předpis čís. 3 § 530 c. ř. s. má na mysli jen procesního zmocněnce, kterým v souzeném případě Antonín Š. nebyl, poněvadž zákon mluví jen o zástupci stran. Výtku není opodstatněna. Mluví-li zákon v § 530 čís. 3 c. ř. s. o zástupci strany, může se tím rozuměti jen zástupce ve sporu, buď zákonný zástupce strany, nebo zástupce zmocněný, jímž může býti advokát, nebo ve sporech, při nichž hodnota sporu není vyšší 2.000 Kč, každá svéprávná osoba (§ 29 c. ř. s.), nikoli zástupce při právním jednání. Žalobce před soudem první stolice netvrdil, že Antonín Š. byl jeho procesním zmocněncem, a opačné jeho tvrzení v dovolání je proto novotou (§ 504 c. ř. s.), již nelze dbáti, nehledíc ani k tomu, že v případě C II 730/28 nebyl by mohl býti procesním zmocněncem, poněvadž hodnota sporu byla vyšší 2.000 Kč (odstavec první § 29 c. ř. s.). Nebyl-li tedy Antonín Š. procesním zmocněncem dovolatelovým, nemůže tvrzené podvodné jednání Š-ovo opodstatniti důvod obnovy podle č. 3 § 503 c. ř. s. a neměl soud první stolice přičinily k postupu podle § 539 c. ř. s.

**Čís. 13270.**

**Pojem třetí osoby ve smyslu § 875 obč. zák.**

(Rozh. ze dne 9. února 1934, Rv I 1405/32.)

Žaloba o plnění z rukojemské smlouvy byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pokud jde o právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze dovolateli přisvědčiti. Jest sice pravda, že odvolací soud potvrdil první rozsudek, aniž se zabýval případem s hlediska předpisů o omylu, avšak,

i kdyby se tak stalo, nelze přijít k jinému výsledku. Nesporno jest, že rukojemskou smlouvu se žalovaným neuzavíral žalobce, nýbrž jeho zástupce Karel V., jenž, jak nesporno, jednal se žalovaným z vůle žalobcovy, an žalobce, jak nižší soudy zjistily, čekal na výsledek vyjednávání V-ova se žalovaným před jeho domem přes hodinu. Byl tedy Karel V. pomocníkem žalobcovým při vyjednávání. Nelze tudíž považovati Karla V-a při vyjednávání za osobu třetí po rozumu § 875 obč. zák., neboť jí jest jen osoba nesúčastněná (rozh. 6248 sb. n. s.), která nejedná za smluvníka z jeho vůle. Orgán použitý jedním smluvníkem při uzavírání smlouvy (zejména ku přijetí prohlášení vůle podstoupiti závazek) nelze považovati za »osobu třetí« již proto, že uvedení v omyl se nestalo jménem smluvníkovým a podle zmocnění příkazcova. Stačí, že byl pachatel činným jako orgán, pomocník smluvníkův, předpokládajíc, že druhá smluvní strana, jež byla v omyl uvedena, nemohla projevy a sliby jednajícího orgánu podle obvyklého obchodního styku považovati za projevy svémocné, k nimž nebyl oprávněn. Při tom jest lhostejno, zda zprostředkující jednatel byl zmocněn k uzavření smlouvy, čili nic, neboť smlouva směřující k oklamání druhého jest neplatnou. Jest proto pokládati žalobce za původce omylu, ačkoliv nesprávné údaje neučinil sám, nýbrž jeho zástupce Karel V. Jest tedy omyl způsobený v žalovaném Karlem V-em, posuzovati tak, jakoby byl v něm vzbuzen býval žalobcem samým (§ 871 obč. zák.). Poněvadž se omyl týkal okolnosti, na niž se, jak první soud zjistil, hlavní váha kladla, totiž doby, na niž měl závazek rukojemský býti omezen, a byl tudíž omylem podstatným, nevznikl, — když je nižšími soudy zjištěno, že žalovaný neměl v úmyslu podstoupiti ručení časově neobmezené, nýbrž se zavázal ručiti jen na dobu 2 až 3 týdnů, — žalovanému podpisem rukojemského prohlášení závazek časově obsáhlejší nežli třínedělní, i když písemný obsah prohlášení nasvědčuje rukojemství až do úplného zaplacení dluhu.

### Čís. 13271.

**Cihly vyrobené v propachtované cihelně jsou plody propachtované nemovitosti, k nimž propachtovatelům přísluší zákonné právo zástavní.**

Tím, že pachtýř cihly prodal, zákonné zástavní právo propachtovatele o sobě nezaniklo. »Odstraněním« ve smyslu § 1101 obč. zák. lze rozuměti jen s k u t e č n é (nikoliv právní) přerušení spojitosti věcí, k nimž pronajímateli (propachtovateli) přísluší zákonné právo zástavní, s věcí pronajatou (propachtovanou). Nedošlo-li k »odstranění«, jest pro trvání zákonného zástavního práva nerozhodné, zda kupitel o něm věděl, čili nic.

(Rozh. ze dne 9. února 1934, Rv I 1421/32.)

K vydobytí dlužného pachtovného za propachtovanou cihelnu vedli propachtovatelé proti pachtýři Jaroslavu V-ovi exekuci zabavením 30.000 cihel uložených v cihelně. Žalobou proti vymáhajícím věřitelům domáhal se žalobce František B. nepřípustnosti exekuce, tvrdě, že zabavené cihly jsou jeho vlastnictvím. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal